

se ob Savi za železno cesto po 1 gold. in 40 kr. práv lahko proda, tudi krompir in sadje se per železni cesti dobro speča.

Kér se že tukaj od vina ménim, ne morem kaj zato, de tudi vinčarjem eno očitam. To namreč: zakaj de oni dobre Metliške in Sémiške vina, postavim: močniga Drašičarja in prijetno Veselico i. t. d. za hrovaške vina po Gorenskimi prodajajo, kér so te vina vender prave krajnske vina, ktére bi iméle naši deželi čast delati, ne pa sosédni. Naši sosédje so nam dragi sosédje, tode v ljubezni do sosédov ne smémo lastne domovine pozabiti. Vsakimu svoje! — Nikar se ne motite! Béli Krajnci po jeziku niso Hrovatje, de se ravno bélo nosijo; pa tudi ne Serbi (zunaj Marijodolcov, Bojančanov in nekaj maliga starovercov v metliški fari), desiravno jih je bistrourni in visokoučeni Čeh, P. Šafarik mende vse poserbil *), sicer ne vém kje bi bil na Krajnském 40,000 Serbljanov dobil. Bog vé kdo ga je také podučil? —

Toča je letos práv dolgo perzanašala. Mislim de béliža žita na Dolenskim nikjer ni pobila, ngrade pa je hudo poškodovala. Veliko gôro v Doberniški fari, ki ji pravijo Lisie, je neki do dobriga potolkla; okoli sv. Križa je hudo zgrajala; Boštanjnske goré dvakrat pokléstila; po Gribljah v podzemeljski fari in okoli Vince je neki tudi veliko škode storila. V Debêrcu, Malikovcu, okoli sv. Duha, Rake in Leskovca letos mende toča ni kaj škode storila.

(Konce sledi.)

Nova šola v Kamnigoricí.

Tudi v Kamnigoricí blizo Radolce je bila léta nova šola nepravljena. Očitno hvalo v nemških Ljubljanských Novicah so zategavoljo že od viši gosposke prejeli ondašni častitljivi g. fajmošter Jernej Uršič, in prednik soséske g. Franc Pesjak s še trémi drugimi domoljubi, ki so se več za občinsko zboljšanje, kakor za svoj lastni prid poganjali, kér nimajo sami otrók, de bi jih v šolo pošiljali, namreč Jože Zupančič, ključavničar in dve vdovi kovaški, Barba Šiler in Marija Šolar. Že pred več létmi je soséska tamkej si šolo vošila napraviti; pa ni bilo lahko mogoče tega izpeljati, tak dolgo de so zdaj dobre želje dopolnjene. Hvala gré taki soséski, ktera večidel od déla svôjih rok, od kovanja žeblicev ali cvekov, ki se večkrat slabó plačuje, mora živiti; ki tudi ni velika, in si rada v telesnim perterga; de otrókam z napravo šole duhovni živež preskerbí. Za otróke mora pa tudi pravo veselje biti, de jim bo zdaj ložej, se kaj več učiti. Saj vém, kakó so tukej še pred osmémi in devetými létmi se otróci obilno hodili učiti, ko jih je neki postranski učenik ob delavnikih nekoliko v šoli učil, in ko sim jim jest ob nedeljah tudi v branji uk dajal; po 40 do 50 jih je bilo vkupej, brez de bi bil kdo hotel ali mógel jih kaj več perganjati. Celó velike dekleta so se jele vaditi branja; in eno clo vém, ki je per 25 létih bila še terde glave, in so se ji drugi posmehovali, je pa, kakor se je od déla nehalo, v svojo izbico pod strého se zapirala, in se v branji poskušala, in v tréh mészih sim ji mógel že bukve „Dušna paša“ preskerbíti. Otróci so sploh hitéli se posebno z molitevnimi bukvicami preskerbíti, in kakor je kdo od kovanja z dovoljenjem staršev si kaj perhranil, je pertékel prašat: „ali imajo tiste bukvice po štiri groše? (to je: Očenaš od gosp. Roz-

mana,) také de sim samo teh v dveh ali treh létih okoli 120 oddal. —

Per ti perložnosti moram očitno rêci, de za uk je krajnsko ljudstvo bolj vnéto, kakor bi kdo ménil iz téga, kar se od šol piše. *) Koliko se jih (práv po Lancasterjevi vodbi) naučí brati eden od družiga, ena od druge in z lastnim poskušanjem! také, de tudi v krajih, kjer ni šól, jih veliko v cerkvi na bukvice móli, pa več gre tukej hvale ženskemu spolu. Zató me je pred kratkim práv veselilo, viditi mlad par, ki sta po poróki, kér čakata žégna zakóna in s. obhajila, obá, žéuin in nevesta, per s. maši lepó na bukvice brala vsak na eni strani oltarja. Pustó pa se mi je kmalo po tém zdélo viditi drugi par, kjer je nevesta sicer iméla bukvice, ženin pa ni védil, kam rok djati.

De bi le tisti, kterih je dolžnost, si povsod več perzadévali za šole, ne pa, kakor sémtertje se zgodi, jih še le opovirali zoper voljo viši gosposke in zoper želje sosésk! —

P. H.

Nov besednjak.

Gospod Vékoslav Babukič, tajnik narodne čitalnice v Zagrebu zbira predplačilo na važni besednjak: Rečnik nemačko-ilirsko-talijski, sestavljen po Jos. Drobničju, kteriga bo na svetlobo dalo narodno društvo čitalnice zagrebske na trošek svoje matice. Gosp. pisatelj je več let skerbljivo besede zbiral prebiraje narodne novine, danico in druge slavjanske knjige, in je rabil pri svojim izdelovanji razne stare in nove besednjake, kakor: Belosténcoviga, Jambrešičeviga, Stulloviga, Voltiggieviga, Vuk-Karadžičeviga, Rihtarjeviga, Balmanoviga, Fröhlihoviga, Mažuraniča-Užarevičeviga in tudi tistiga maliga, ki je Osmanu pridjan. Knjiga bo natisnjena v jermenski tiskarni na Dunaji. Celo delo bo v podobi za žep pripravni v nar manj 20 polah do konca Rožnicveta 1846 na svetlo prišlo. Predplačilo, 1 goldinar 20 krajcarjev v srebru, terpi do zadnjiga Prosenca 1846. Naročiti se zamore tudi pri vredništvu kmetijskih in rokodelskih Novic in v bukvarnici žl. Klajnmajerja. Kdor se na 10 knjig naroči, dobi enajsto na dar.

 Današnjemu listu je priložen popis življenja g. g. Matevža Ravnikarja, milostljiviga škofa in visokozasluženiga Slovenca, kteriga smo iz rok prečastitiga Gospóda sprejeli in ki bo gotovo vsakimu Slovanu dragi spominek.

Vredništvo.

Znajdba vganjke v poprejšnjim listu je:

Volovskih 19, znese 95 gold.; — kozjih 1, znese 1 gold.; — polhovih 80, znese 4 gold.; tedej 100 kož znese 100 goldinarjev.

*) Ukaželjnost našiga naroda tedej očitno kaže, kaj mu je nar potrebníši. Šole, šole mu napraviti! to je vedni glas „Novic“.

Vredništvo.

Žitni kup.	V Ljubljani		V Krajnju	
	6. Grudna.		1. Grudna.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače....	1	51	2	5
1 » » banaške...	2	27	2	22
1 » Turšice.....	1	18	1	24
1 » Soršice.....	—	—	1	41
1 » Rži.....	1	37	1	40
1 » Ječmena.....	1	18	—	—
1 » Prosa.....	1	8	1	15
1 » Ajde.....	1	4	1	4
1 » Ovsá.....	—	49	—	51

*) S. 73. Jahrb. d. slav. Lit. 1. Hft. 1843. „Die Serben, als der Hauptstamm der Südslaven, werden auf etwa 5.294,000 Köpfe geschätzt; von diesen wohnen in Ungarn und dem Banat 542,000, in Slavonien und seiner Gränze 738,000, in Kroatien und der kroatischen Gränze 620,000, in Südkrain 40,000“ u. s. w.